

[Økonomiministeren]

arbejder af en lavere prioritet. Samtidig har 3 års budgetterne givet større fasthed ved tilrettelæggelsen af de enkelte styrelser byggearbejder, idet projektering og andre forberedende arbejder har kunnet samles om de arbejder, der var optaget på de 3-årige budgetter.

Der er således ikke tvivl om — det vil jeg gerne understrege — at de 3-årige budgetter er et smidigt og hensigtsmæssigt instrument, selv om de kun er en af forudsætningerne for investeringsplanlægningen i bredere forstand.

De fleste investeringer skal dække behov langt frem i tiden. Spørgsmålet om, hvorvidt de skal iværksættes, må derfor ikke blot bedømmes i lyset af de aktuelle økonomiske muligheder, som 3 års budgetterne naturligt er præget af, men også — og vel i første række — med hensyntagen til udviklingen på længere sigt. Der er behov for et væsentlig længere perspektiv i planlægningen. Det vil her være nødvendigt at inddrage også de offentlige driftsudgifter i en sådan planlægning, idet ønskeligheden af at gennemføre investeringerne må vurderes over for ønsker om andre udvidelser af det offentliges udgifter — f. eks. de sociale udgifter.

For at skabe en effektiv planlægning af det offentliges aktivitet som helhed må man derfor for det første stille imod, at 3 års budgetterne for de offentlige investeringer suppleres med tilsvarende 3 års budgetter for det offentliges driftsudgifter. Denne udbygning af planlægningen er taget op i finansministeriet.

For det andet må der skabes, hvad man måske kan kalde perspektivplaner for det offentliges samlede aktivitet, planer, som rækker i hvert fald en halv snes år frem i tiden, men som selvfølgelig må blive af mindre konkret og bindende karakter end de 3-årige budgetter.

Om begge disse opgaver gælder det, at ingen af dem kan løses centralt i finansministeriet og økonomiministeriet; de forudsætter, at hver enkelt styrelse går aktivt ind i et planlægningsarbejde af denne karakter.

Et sådant arbejde er taget op på nogle felter, til dels gennem kommissionsudredninger som f. eks. oversigterne over de fremtidige trafikinvesteringer, det fremti-

dige undervisningsbyggeri og investeringerne i Grønland. Men det vil fremover være nødvendigt, at dette planlægningsarbejde indgår som en fast bestanddel af de centrale statsstyrelser virksomhed.

Undervisningsministeren har med det netop nedsatte planlægningsråd taget et sådant arbejde op. Også andre styrelser er i gang med tilsvarende overvejelser. Men det er naturligvis en tidkrævende proces at indstille administrationen på at tilrettelægge sit virke ud fra sådanne langtidshensyn. Situationen nu er jo den, at de offentlige investeringer i en lang årrække har været holdt så stærkt tilbage, at der på en række felter er opbygget et meget stærkt behov for en forcering af det offentliges investeringsaktivitet i de allernærmeste år. Jeg tror, at alle medlemmer af det høje ting mærker dette pres fra de egne og fra de befolkningsgrupper, de repræsenterer.

Når man skal tage stilling til disse opgaver, giver de 3-årige investeringsbudgetter efter min opfattelse et godt grundlag. Om enkeltheder skal jeg henvise til den oversigt, der samtidig er omdelt her i tinget, og som giver en vis prioritering af investeringsudgifterne og investeringsopgaverne for de forskellige områder i årene 1964-65 til 1967-68*). Som det fremgår af denne oversigt, vil gennemførelsen af disse planer medføre offentlige investeringsudgifter i de kommende tre år på over 14 milliarder kr.

Det årlige investeringsniveau anslås at stige fra lidt under 4 milliarder kr. i indeværende finansår til godt 5 milliarder kr. i 1967-68. Men selv om både investeringsniveauet og den stigning, tallene viser, er betydelig, er det på den anden side iøjnefaldende, at dette investeringsbudget er, hvad jeg måske kan kalde udramatisk i den forstand, at relativt få af de store investeringsprojekter, der har fanget offentlighedens opmærksomhed, er med på dette budget, i de fleste tilfælde fordi de ikke vil være modne til påbegyndelse inden for denne 3 års periode.

Blandt de virkelig store projekter, der indgår i budgettet, skal jeg fremhæve påbegyndelsen af det tredje universitet og den nye landbohøjskole i Odense, der er optaget med en samlet byggesum på en halv milliard kr. Man har endvidere regnet med påbegyndelse af et, måske to af de nye stor-

*) Oversigten er optrykt i tillæg B. spalte 225.